

Nem csak az számít, mennyi fát termel az erdő: százmilliárdokat érhet, ha tovább állva marad

Az Európai Unió és Magyarország 2050-re vállalta a klímasemlegesség elérését, de az ehhez szükséges legolcsóbb megoldások egy része nem az erdőművekben, az iparban vagy a közlekedésben keresendő. Kis András, Ráczy Viktor, Szajkó Gabriella és Ungvári Gábor, a Regionális Energiagazdasági Kutatóközpont munkatársainak modellezése szerint már a jelenlegi európai karbonárakhoz hasonló ösztönzők is alapvetően megváltoztathatnák a hazai fakitermelési döntéseket. Ha több fa maradna hosszabb ideig az erdőkben, egy jól kitalált karbonárázás 2050-ig mintegy 3,1 milliárd euróval csökkenthetné a magyar klímasemlegességi átmenet költségét.

Egy erdő kitermelése távolról nézve egyszerű gazdasági döntésnek tűnhet: érdemes-e most kivágni az állományt és értékesíteni a faanyagot, vagy jobb még éveken, akár évtizedeken át hagyni növekedni? Az erdő azonban közben szenet tárol, és minél tovább marad növekedésben, annál több szén-dioxidot vonhat ki a légkörből. A kitermelés időzítése ezért azt is befolyásolja, mekkora terhet kell más ágazatokban, esetenként jóval drágább beavatkozásokkal kezelni.

A szén értéke átírhatja a fakitermelési döntéseket

A REKK kutatói által kidolgozott FOX – Forest Carbon Sink Optimisation – modell a magyar erdők fafaj- és korszerkezetéből, területéből és növekedési sajátosságaiból indul ki. Azt vizsgálja, hogyan változna a fakitermelés optimális időpontja különböző szén-dioxid-árak mellett. Karbonösztönzők nélkül a döntést elsősorban a faanyagból várható bevétel és az erdőgazdálkodás költségei alakítják. Ha azonban a fában megkötött többletszén pénzügyi értéket kap, a kitermelés elhalasztása bevételt jelenthet, míg a kivágással felszabaduló szén költségként jelenik meg.

A megfelelően kialakított ösztönzők így hosszabb vágási ciklusokat eredményezhetnének, több fa maradna tovább az erdőben, és jelentősen nőne a tárolt szén mennyisége. Ez nemcsak klímavédelmi, hanem nemzetgazdasági szempontból is kedvező lehet, mert ugyanakkora javulást a kibocsátási mérlegben az energiaszektorban csak jóval drágább beavatkozásokkal lehetne elérni.

Már mérsékelt ösztönzőkkel is jelentősen nőhet a szénmegkötés

A modellben 10 euró/tonna szén-dioxid-ár még alig változtatta meg a fakitermelési döntéseket, 20–30 euró körül azonban már érdemben nőtt a kitermelés elhalasztásának ösztönzőereje. Ötven eurós ár mellett 2050-re 164 millió tonnával több szén-dioxid maradhatna megkötve a magyar erdőkben, mint ösztönzők nélkül – ez az ország jelenlegi éves üvegházhatásúgáz-kibocsátásának nagyjából háromszorosa.

A jelenlegi európai kibocsátáskereskedelmi árakhoz hasonló ösztönzők mellett a magyar erdők évente 5–8 millió tonnával több szén-dioxidot köthetnének meg. Az erdőszektor teljes éves elnyelése így 9–13 millió tonnára nőhetne, ami a jelenlegi hazai nettó kibocsátás 14–20 százalékának felel meg.

A modell ugyanakkor nem pontos előrejelzés: nem számol új erdők telepítésével, a fafajösszetétel változásával, az aszály, a kórokozók és a fapusztulás hatásaival, illetve a holtfában és az erdei talajban tárolt szénrel. Elsősorban azt mutatja meg, mekkora többletmegkötést eredményezhetne a

meglévő erdőkben a vágási ciklusok meghosszabbítása.

Az olcsóbb klímavédelem ökológiai nyereséget is hozhat

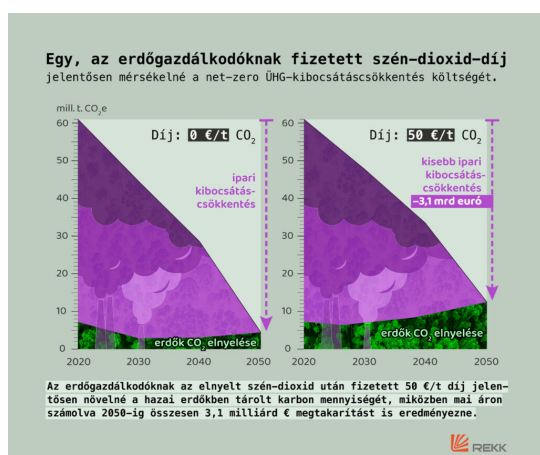
A kutatás egyik legfontosabb eredménye, hogy az erdészeti többletmegkötés a viszonylag olcsó klímapolitikai lehetőségek közé tartozik. A modellezés szerint 100 euró/tonna alatti költséggel kínálhat többletelnyelést, miközben a klímasemlegességhez szükséges legdrágább energiaszektorbeli beavatkozások költsége ennek a többszöröse lehet. Az erdők bevonása 2050-ig mintegy 3,1 milliárd euró megtakarítást eredményezhetne, ami a jelenlegi egyévi központi költségvetés körülbelül 2,5 százaléka.

„A kutatás inkább arra mutat rá, hogy a klímapolitikai célok elérése jóval drágább lesz, ha az olcsó erdészeti szénmegkötési lehetőségeket mellőzzük” – írják a szerzők [a Másfélélokon megjelent cikkükben](#). Ez nem jelenti azt, hogy az energiahatékonyság javítása, a megújuló energia alkalmazása, az elektrifikáció vagy az ipari kibocsátáscsökkentés megspórolható: az erdők elsősorban a legdrágább beavatkozások egy részét válthatják ki.

A hosszabb vágási ciklusok növelhetik az idősebb, összetettebb szerkezetű erdők arányát, ami a biodiverzitásnak és az ellenálló képességnek is kedvezhet. Ehhez azonban a szénmegkötési ösztönzőket össze kell hangolni az erdészeti és természetvédelmi szabályokkal, hogy a gyorsan növekvő ültetvények ne kerüljenek automatikusan előnybe az őshonos, változatosabb erdőkkel szemben. A közvetlen szén-dioxid-díj mellett más szakpolitikai eszközök is ösztönözhetik a kitermelés elhalasztását, de rendezni kell az erdőgazdálkodók kieső bevételeinek kompenzációját is.

Sajtókapcsolat:

- Kis András
- Regionális Energiagazdasági Kutatóközpont
- andras.kis@rekk.hu

© Regionális Energiagazdasági Kutatóközpont

Egy, az erdőgazdálkodóknak fizetett szén-dioxid-díj jelentősen mérsékelné a net-zero ÜHG-kibocsátáscsökkentés költségét.

Eredeti tartalom: Másfélélok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=33220>